

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 060-06-7/2025/13
Ljubljana, 3. 6. 2025

Predlog

Z A P I S N I K

48. seje Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: Komisija), ki je bila v torek, 20. maja 2025, v sejni sobi 212/II, Šubičeva ulica 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14.00 uri in zaključila ob 15.15 uri.

Prisotni:

- podpredsednik: David Klobasa;
- člani: dr. Branka Kalenič Ramšak, Gregor Korene, dr. Radovan Stanislav Pejovnik in Bojana Potočan;
- nadomestni člani: Jasmina Opec Vöröš (po pooblastilu Miloša Poholeta).
-

Opravičeno odsotni:

- predsednik: Bojan Kekec;
- člani: Miloš Pohole, Aleš Pulko.

Ostali prisotni:

- g. Darko Sajko, generalni direktor Direktorata za lesarstvo, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport;
- ga. Sabina Trokič, Direktorat za notranji trg, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport;
- g. Jure Vozel, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport;
- g. Zlatko Ratej, Direktorat za notranji trg, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport;
- ga. Simona Vrevc, vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za kmetijstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- g. Jan Nečimer, Ministrstvo za pravosodje;
- mag. Primož Šešek, Ministrstvo za finance.

S sklicem seje so člani Komisije 12. 5. 2025 prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

1. Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1727 glede podaljšanja časovnega okvira za vzpostavitev sistema Eurojusta za vodenje zadev, EPA 2101-IX, EU U 1296;

2. Predlog stališča Republike Slovenije do Sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij - Vizija za kmetijstvo in prehrano - Skupno oblikovanje kmetijskega in živilskega sektorja, ki bo privlačen za prihodnje generacije, EPA 2107-IX, EU U 1297;
3. Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti, EPA 2108-IX, EU U 1298;
4. Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pregledu tujih naložb v Uniji ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta, EPA 2114-IX, EU U 1299.

Naknadno so člani Komisije 16. 5. 2025 prejeli predlog za razširitev dnevnega reda seje s točko 5. Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije v zvezi z zahtevami za posle financiranja z vrednostnimi papirji glede količnika neto stabilnega financiranja, EPA 2126-IX, EU U 1300.

Predlagana razširitev dnevnega reda je bila soglasno **sprejeta** (ZA 6, 0 PROTI).

Predlagan dnevni red je bil soglasno **sprejet** (ZA 6, 0 PROTI).

Ad 1)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: komisija) je na 48. seji 20. 5. 2025 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1727 glede podaljšanja časovnega okvira za vzpostavitev sistema Eurojusta za vodenje zadev (v nadaljevanju: predlog stališča), ki ga je Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog stališča **podpira** (ZA 6, 0 PROTI).

V predlogu stališča je predlagan podpora Republika Slovenija Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1727 glede podaljšanja časovnega okvira za vzpostavitev sistema Eurojusta za vodenje zadev (v nadaljevanju: predlog uredbe), s katerim se zagotavlja zakonitost uporabe obstoječega sistema za vodenje zadev, dokler prenovljeni sistem za vodenje zadev ne bo v celoti operativen in bodo ustrezni podatki preneseni iz obstoječega v prenovljeni sistem. S predlogom uredbe se tako za 2 leti podaljšuje začasno obdobje, v katerem se še naprej uporablja obstoječi sistem za vodenje zadev v Eurojustu; veljavna uredba določa, da mora biti nov sistem vzpostavljen do 1. 12. 2025, s spremembo pa se ta rok podaljšuje do 1. 12. 2027.

Komisija se je seznanila še z opozorilom v predlogu stališča, da bi ob nesprejetju obravnavane spremembe nacionalna sodišča informacije in dokaze, izmenjane prek

Eurojusta po 1. 12. 2025, štela za nedopustne, kar bi lahko negativno vplivalo na pregon obravnavanih kaznivih dejanj, znatno vplivalo na boj proti hudim čezmejnimi kaznivim dejanjem in na varnost v Evropski uniji ter na dopustnost dokazov, zbranih v okviru Mednarodnega centra za pregon kaznivega dejanja agresije proti Ukrajini, vključenega v Eurojust.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik David Klobasa.

Ad 2)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: komisija) je na 48. seji 20. 5. 2025 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij - Vizija za kmetijstvo in prehrano - Skupno oblikovanje kmetijskega in živilskega sektorja, ki bo privlačen za prihodnje generacije (v nadaljevanju: predlog stališča), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija predlog stališča **podpira** (ZA 6, 0 PROTI).

V predlogu stališča Republika Slovenija podpira Vizijo za kmetijstvo in prehrano, dolgoročno usmerjeno v razvoj kmetijsko-živilskega sektorja, da postane konkurenčen, odporen in pravičen za sedanje in prihodnje generacije. Slovenija poudarja, da mora biti vizija okvir za celosten in trajnostni razvoj kmetijstva in kmetijsko-prehranskih sistemov, hkrati pa mora zagotoviti dovolj prožnosti, da bodo države članice lahko v skladu s svojimi prioritetami in ob upoštevanju nacionalnih specifik oblikovale učinkovite ukrepe kmetijske politike. Za to je potreben enostavnejši, bolj predvidljiv in stabilen okvir, ki omogoča sistemski pristop ter rešitve, ki bodo sočasno naslavljale tudi ekonomske, okoljskopodnebnne in družbene vidike.

Komisija se je seznanila s ključnimi prioritetami vizije, ki so stabilni in privlačni dohodki za kmete (poudarek na izboljšanju tržnih prihodkov, ne le na subvencijah), krepitev položaja kmetov v prehranski verigi ter spodbujanje dodatnih in alternativnih virov prihodkov; krepitev konkurenčnosti in odpornosti sektorja; spodbujanje trajnostnega in krožnega kmetijstva; zeleni prehod in delovanje v okviru planetarnih meja; vitalno podeželje (poudarek na generacijski prenovi, vključevanju mladih kmetov, izboljšanju življenjskih pogojev ter dobrobiti živali); neposredna plačila kot ključen mehanizem podpore (bolj ciljno usmerjen k malim kmetijam, mladim in novim nosilcem kmetij); naložbe in javno-zasebna partnerstva (okrepiti vlogo bančnega sektorja); upravljanje s tveganji (nadgraditi obstoječe sisteme zaradi vedno pogostejših vremenskih ujm); trajnostna primerjalna analiza (prostovoljno trajnostno ocenjevanje s ciljem, da potrošniki prepoznajo in ovrednotijo okoljske prispevke kmetov); trgovinska politika (poziv k strožjemu nadzoru uvoznih standardov iz tretjih držav, kar je ena ključnih zahtev Slovenije); strateška vloga živinoreje ter trajnostna pridelava, ki temelji na lastni krmi, predvsem v intenzivnih regijah.

Komisija je v razpravi izpostavila več vprašanj v zvezi s predstavljenimi poudarki vizije za kmetijstvo in prehrano, katerim se tako v Sloveniji kot na ravni EU še vedno posveča premalo pozornosti. Povprečna starost kmetov tako v Sloveniji kot na ravni EU je okoli 57 let, kar realno lahko pomeni, da v bližnji prihodnosti aktivnih kmetov ne bo več. Člani komisije so opozorili, da so sredstva za mlade prevzemnike kmetij, ki so nosilci napredka in pokazatelj vitalnosti ter prihodnosti slovenskega kmetijstva, sicer na voljo, vendar pogosto ostajajo neizkoriščena, kar kaže na pomanjkanje interesa in morda tudi na neučinkovitost trenutnih spodbud za generacijsko prenavo. Trenutni sistem spodbud za mlade prevzemnike je mogoče preveč usmerjen v hipno odločitev mladega prevzemnika, kot je npr. reakcija na pomanjkanje ustrezne zaposlitvene priložnosti, in ne v načrtovano dolgoročno odločitev. Predlagana je bila podpora že v času šolanja in uvedba prevzemniških štipendij ali podobnih spodbud, ki bi mlade usmerjale v kmetijstvo že od 18. leta naprej in jim pomagale oblikovati poklicno pot, povezano s prevzemom družinske kmetije. To bi omogočilo bolj premišljeno in načrtovano generacijsko prenavo. Komisija je pri tem opozorila, da se v razpravah premalo poudarja pomen vključevanja mladih, ki ne prihajajo iz tradicionalno kmečkih družin. Ti mladi se pogosto soočajo z velikimi ovirami – predvsem pri dostopu do zemlje in pridobivanju statusa kmeta, kar je pogoj za udeležbo na razpisih in začetek kmetijske dejavnosti. Ta problem se kaže tudi pri vpisih vsrednje šole, ko je za nekatere programe s področja kmetijstva premalo interesa, zato je bila predlagana okrepitev promocije kmetijstva kot perspektivne dejavnosti tudi med mladimi zunaj kmečkih okolij ter sistemsko olajšati vstop v sektor. Komisija je tudi ocenila, da je problem pomanjkanja delovne sile v kmetijstvu vedno večji. Sezonskih delavcev je vse manj, zaradi česar številni kmetje celo opuščajo določene panoge. Poleg tega pomanjkanje delovne sile vpliva tudi na zmožnost spravila pridelkov.

Komisija je spomnila, da eden od pomembnejših izzivov ostaja prekomerno administrativno breme, s katerim se soočajo kmetje in ki jim otežuje delo. Kljub razpoložljivim sodobnim digitalnim orodjem, še vedno ni dovolj učinkovitih rešitev za poenostavitev birokracije.

Komisija je v razpravi posebej poudarila, da ima slovensko kmetijstvo edinstvene značilnosti, saj temelji na razpršenih, manjših kmetijah, tudi na hribovitem terenu. V evropskih vizijah in ukrepih se to pogosto prezre, kar postavlja slovenske kmete v slabši položaj glede prilagajanja novim politikam. Predlagana je bila uvedba nove oznake t. i. butične pridelave, ki bi bolje odražala slovensko realnost in bi bila zanimiva za mlajše generacije potrošnikov, ki cenijo kakovost, izvor in zgodbo hrane bolj kot le oznaki eko ali bio. S tem bi se lahko slovensko kmetijstvo pozicioniralo kot nosilec kakovostne, trajnostne in lokalne pridelave.

Po mnenju komisije so tako za dolgoročno vzdržnost slovenskega kmetijstva ključni trije stebri: ciljno usmerjeno izobraževanje prihodnjih kmetov, sodoben in prepričljiv marketing ter ukrepi in podpora, ki odražajo realne specifične slovenskega prostora – majhnost, razdrobljenost in naravne omejitve.

Predlagatelj se je strinjal z oceno in opozorili članov komisije, da je kmetijski sektor soočen z izzivi, ki zahtevajo generacijsko in strukturno prenavo. V primerjavi z nekaterimi drugimi evropskimi državami je Slovenija v manj ugodnem položaju. Ena glavnih težav je izrazita starostna struktura kmečkega prebivalstva, zato je v

prihodnjih letih treba poskrbeti za učinkovit in vzdržen prenos kmetij na mlajše generacije. Vlada si prizadeva ta proces spodbuditi z ukrepi, vendar prevzem kmetije ni samoumeven. Ključno vprašanje je, ali je ta poklic dovolj atraktiven in ali se lahko z njim ekonomsko preži. Ob tem se pojavlja tudi problem razdrobljenosti – za Slovenijo so značilne majhne kmetije, kar dodatno otežuje konkurenčnost in dolgoročno vzdržnost. V prihodnosti se bo na podlagi strukturne prenove število kmetij verjetno zmanjšalo, nekatere pa se bodo povečale in se utrdile na trgu. Pri tem pa država ne želi spodbujati megalomanskih, industrijskih kmetij, ampak stremi k modelu, kjer je ena kmetija dovolj velika, da lahko zagotovi zaposlitev. Mladi danes niso več pripravljeni kmetovati popoldne po službi, temveč iščejo model, kjer je kmetijstvo lahko njihov osnovni in dostojen poklic. Tu so še težave dostopa do zemljišč z najboljši pogoji za kmetovanje, medtem ko na odročnih in gorskih območjih prihaja do opuščanja. Glede vloge in podobe kmeta v družbi, ki vpliva tudi na odločitev mladih pri vpisu v kmetijske šole, pa si država z različnimi promocijskimi in izobraževalnimi ukrepi prizadeva izboljšati percepcijo kmetijstva kot družbeno pomembnega poklica. Navkljub viziji skupne kmetijske politike, ki omogoča dovolj širok okvir za nacionalne prilagoditve, pa obstaja velika skrb glede prihodnjega financiranja. Trenutno imajo prednost druge evropske prioritete (npr. varnost, obramba, podnebne spremembe), kar bi lahko vplivalo na razpoložljiva sredstva za kmetijstvo v naslednjem programskem obdobju.

Predlagatelj se zaveda prevelikih administrativnih zahtev, vendar poudarja, da je to posledica nujne kontrole nad porabo javnih sredstev. Obenem se zaveda potrebe po poenostavitvah, obenem pa ostaja problem starostne strukture in digitalne pismenosti kmetov – mlajši so pri uporabi IT rešitvah bolj fleksibilni, starejšim pa to predstavlja dodatno oviro. EK je sicer že predlagala poenostavitve za tekoče programsko obdobje. Glede dodeljevanja sredstev med malimi in velikimi kmetijami pa je bilo poudarjeno, da pristojno ministrstvo že zdaj razporeja sredstva ciljno, preko različnih podintervencij, in sicer kot naložbe za male kmetije, posebne podpore za gorske kmetije, podpore za sadjarstvo in prilagojene finančne sheme znotraj teh ukrepov. Predlagatelj se tudi zaveda, bodo večje kmetije nujne za oskrbo agroživilske industrije, manjše pa lahko igrajo ključno vlogo v lokalni oskrbi in neposredni prodaji. Rešitev vidi v raznolikosti kmetijske strukture, ki vključuje vse tipe kmetij – majhne, srednje in velike.

Predlagatelj je tudi pojasnil, da se pripravlja nova vizija razvoja slovenskega prehranskega sistema, ki bo širša od obstoječe kmetijske politike in bo vključevala pridelavo, predelavo in potrošnika. Ključni poudarki bodo na prehranski varnosti, generacijski prenovi in strategiji trajnostnega razvoja. Slovenija zaradi majhnega števila obdelovalnih površin in specifičnih naravnih pogojev ne more staviti izključno na samozadostnost, zato ostaja del širše evropske prehranske varnostne mreže. Živinoreja je strateški sektor, a trenutno temelji na uvozu krme in surovin, kar zahteva iskanje ravnotežja med samozadostnostjo in konkurenčnostjo. Poleg tega pa se nova evropska vizija oddaljuje od modela »od vil do vilic« in ponovno v ospredje postavlja ekonomsko vzdržnost kmetijstva, saj brez pravičnega dohodka kmetje dolgoročno ne bodo vztrajali. Velik izziv ostaja tudi uravnoteženje okoljskih omejitev na zavarovanih območjih z zagotavljanjem pogojev za nadaljnje kmetovanje.

Predlagatelj je seznanjen, da v Sloveniji obstajajo uspešni primeri butičnega in ekonomsko vzdržnega kmetijstva, saj takšni kmetje uspešno najdejo svoj trg in ciljne

kupce. Butična kmetija pomeni manjšo količino pridelka, a višjo kakovost in ceno. To smer je treba podpirati, zavedajoč se, da ta model pokriva le en segment potreb. Obstajajo tudi druge vrste kmetij, ki zagotavljajo surovine za predelavo, javne zavode in osnovno preskrbo. Te kmetije potrebujejo drugačen poslovni model. V evropskem merilu so tudi velike slovenske kmetije v resnici manjše, zato je treba razumeti, da bo prihodnost kmetijstva zelo raznolika, z različnimi tipi kmetij in pristopov. Skupni imenovalec prihodnjih uspešnih kmetij bo podjetniški pristop – ne glede na velikost. Kmetje bodo morali znati razviti tržno strategijo, dodano vrednost in upravljati z lastnimi viri. Ključen je tudi odnos potrošnika do domače hrane – če bo potrošnik prepoznal in cenil kakovost slovenske hrane, bodo kmetje dosegali boljše cene. Predlagatelj ocenjuje, da bo kmetijstvo ostalo pomembna gospodarska dejavnost. V prihodnosti bo obstajalo več različnih modelov kmetovanja, od butičnih do večjih komercialnih kmetij. Ključno bo podjetništvo, razumevanje trga, inovacije in podpora vseh akterjev v prehranski verigi.

Komisija se je zavzela, da sta oba vidika – generacijska prenova in pomanjkanje delovne sile – ključna za prihodnost slovenskega in evropskega kmetijstva, bolj jasno in odločno naslovljena tudi v novi viziji razvoja kmetijsko-živilskega sektorja. Nacionalna vizija pa mora biti prilagojena dejanskim potrebam slovenskih kmetov, k njej je treba pristopiti bolj sistematično ter strateško, predvsem z vidika generacijske prenove, razbremenitve administracije in pravične razdelitve sredstev.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik David Klobasa.

Ad 3)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: komisija) je na 48. seji 20. 5. 2025 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti, (v nadaljevanju: predlog stališča), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija predlog stališča **podpira** (ZA 6, 0 PROTI).

Komisija se je seznanila s predlogom stališča, v katerem Republika Slovenija podpira cilje Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (v nadaljevanju: predlog direktive) za povečanje konkurenčnosti podjetij EU s poenostavitvijo zahtev glede trajnostnega poročanja in skrbnega pregleda, zlasti za manjša podjetja vzdolž vrednostne verige, ki bo obenem zagotavljala koristi za ljudi in okolje.

Med cilji in razlogi predloga direktive je navedeno, da si je Evropska komisija decembra 2024 na podlagi poročila Maria Draghija, zastavila ključne politične

prioritete za povečanje konkurenčnosti, boljšo usklajenost predpisov ter zmanjšanje upravnih, zakonodajnih in drugih administrativnih bremen. V tem okviru je v Kompasu za konkurenčnost napovedala prvi sveženj zakonodajnih ukrepov – t. i. Omnibus I, usmerjen v poenostavitve in razbremenitve za podjetja ter krepitev njihove konkurenčnosti, zlasti na področjih trajnostnega poročanja, skrbnega pregleda in taksonomije. Cilj predlaganega svežnja je 25-odstotno zmanjšanje obveznosti poročanja za podjetja na ravni EU, pri čemer je predvideno tudi do 35-odstotno zmanjšanje teh obveznosti za mala in srednje velika podjetja.

V okviru predloga direktive glede vsebinskih sprememb direktiv se tako načrtuje poenostavitve zahtev glede trajnostnega poročanja in skrbnega pregleda. Ključne spremembe vključujejo zmanjšanje obsega zavezancev, spremembe glede pridobivanja informacij v vrednostni verigi, poenostavitve pri revidiranju trajnostnih poročil, poenostavitve v zvezi s standardi poročanja, zmanjšanje obsega zavezancev za poročanje po taksonomiji. Spremembe zadevajo tudi zmanjšanje upravnega bremena za podjetja, poenostavitve glede omejevanja učinkov prelivanja, odpravo posebne ureditve na področju civilne odgovornosti na ravni EU (več avtonomije nacionalnim zakonodajam), odpravo zahtev po obveznem načrtu za blažitev podnebnih sprememb in uvedbo omilitev glede sankcij ter drugih tehničnih poenostavitvev.

Kot je bilo komisiji pojasnjeno, Slovenija na splošno podpira cilje direktiv in ob tem poudarja, da je pri presoji posameznih predlogov sprememb treba ravnati previdno, premišljeno in sorazmerno, z ustrežno utemeljitvijo vsakega ukrepa. Zavzema se za uravnotežen, sorazmeren in pravičen pristop pri spreminjanju in implementaciji direktiv. V procesu prilagoditve gospodarskih modelov ostaja ključen pravičen in vključujoč prehod na trajnostno poslovanje, ki bo koristil ljudem, okolju in gospodarstvu ter obenem ohranjal konkurenčnost EU kot proizvodne lokacije.

Komisija je bila seznanjena, da pogajanja o končnem besedilu direktive glede vsebinskih sprememb še potekajo, Slovenija pa pri tem zagovarja sorazmerne rešitve, ki bodo hkrati spodbujale konkurenčnost in trajnostni razvoj.

Glede vprašanja komisije o morebitnih dodatnih finančnih ali kadrovskih bremen za zaposlene v gospodarskem sektorju je bilo pojasnjeno, da so predlogi usmerjeni predvsem v razbremenitev in zmanjšanje administrativnih obveznosti, zato se pričakuje, da iz tega naslova ne bi smelo prihajati do dodatnih finančnih ali kadrovskih obremenitev. Cilj sprememb je ravno nasproten – poenostavitve postopkov in zmanjšanje bremen za podjetja.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik David Klobasa.

Ad 4.)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: komisija) je na 48. seji 20. 5. 2025 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pregledu tujih naložb v Uniji ter

razveljavitvi Uredbe (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljevanju: predlog stališča), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija predlog stališča **podpira** (ZA 6, 0 PROTI).

Komisija se je seznanila s predlogom stališča do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pregledu tujih naložb v Uniji ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta - 5882/24 (v nadaljevanju: predlog uredbe), ki predstavlja pomemben korak k večji zaščiti strateških interesov EU ob hkratnem zagotavljanju odprtosti notranjega trga za tuje vlagatelje. Dosedanja uredba o pregledu neposrednih tujih naložb je bila sprejeta kot odziv na varnostne izzive, ki jih prinašajo tuje naložbe v kritične sektorje EU. Namen uredbe je bil državam članicam omogočiti pregled nad takšnimi naložbami ter vzpostaviti okvir za izmenjavo informacij z Evropsko komisijo (EK) in drugimi državami članicami. Na ta način naj bi se lažje prepoznala in obvladovala čezmejna tveganja na enotnem trgu. Cilj predloga uredbe je zagotoviti obvezne in učinkovite mehanizme pregleda neposrednih tujih naložb v vseh državah članicah ter posledično izboljšanje sodelovanja, povečanje učinkovitosti postopkov in celovita zaščita strateških interesov ter gospodarska varnost EU v hitro spreminjajočem se globalnem okolju. Ključne novosti, ki jih prinaša predlog nove uredbe, so tako obvezno vzpostavitev nacionalnih mehanizmov pregleda neposrednih tujih naložb v vseh državah članicah; obveznost predhodne odobritve tujih naložb na področju blaga in tehnologij za vojaško ali dvojno rabo; razširitev področja uporabe tudi na posredne naložbe, kar je Slovenija že upoštevala pri nadgradnji svojega sistema; širšo in jasnejšo opredelitev kritičnih sektorjev; okrepljeno sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami in Evropske komisije (EK).

Komisija je v razpravi izpostavila nekaj vprašanj v zvezi z geostrateškimi oz. s političnimi vplivi na tuje naložbe in ali so države članice EU suverene pri dopustitvi tujih naložb v svoja gospodarska oz. podjetniška okolja. Ocenili so, da je sicer v trenutni geostrateški situaciji tak dokument pričakovan, hkrati pa opozorili, da so države članice EU zelo različne, z različnimi tradicionalnimi gospodarskimi povezavami z različnimi tretjimi državami. Zanimalo ji je, ali Slovenija s podporo predlogu uredbe in uvedbo enotnega mehanizma za pregled neposrednih tujih naložb del svoje gospodarske suverenosti prenaša na EU oz. kdo bo odločal, kaj je zlonamerna naložba in po kakšnih kriterijih; kakšen bo odgovor EU, če npr. Slovenija ne bo delila ocene EK glede morebitne zlonamernosti naložbe oz. kaj to pomeni za pristojnost odločanja o tujih naložbah v Sloveniji

Komisija se je ob tem seznanila z dodatnimi pojasnili predlagatelja, da predlog uredbe že naslavlja širšo geopolitično negotovost, vključno s trenutnimi razmerami. Mehanizem pregleda se bo uporabljal za naložbe vseh vlagateljev iz tretjih držav – držav, ki niso članice EU. Slovenija že ima tak mehanizem, bil je vzpostavljen že v času prve uredbe – še v okviru t. i. protikoronskih zakonodajnih svežnjev. Takrat je bila vzpostavitev mehanizmov prepuščena državam članicam na prostovoljni osnovi in Slovenija se je odločila, da tak mehanizem vzpostavi in ga je tudi že nadgradila tako, da več ne obravnava naložb iz držav članic EU, ocenjeno je namreč bilo, da te ne predstavljajo tveganja za javni red in varnost.

Pojasnjeno je bilo tudi, da o dopustnosti neke tuje naložbe še vedno odloča država članica, suverenost glede končne odločitve torej ostaja na nacionalni ravni; lahko pa se določijo neki pogoji ali omejitve, pod katerimi se lahko naložba izvede. Predlog uredbe pri tem sicer krepi vlogo EK predvsem na področju izmenjave informacij z državami članicami, vendar pa EK ne bo odločala namesto držav članic, bo pa lahko opozorila na informacije, da bi lahko neka tuja naložba predstavljala tveganje za javni red ali varnost. Podobno bodo tudi druge države članice lahko izrazile pomisleke ob oceni, da bi neka naložba npr. v Sloveniji lahko vplivala na varnost ali red tudi v njihovi državi, zlasti ko neka naložba zahteva čezmejno sodelovanje in ima zato potencialno širši vpliv v regiji.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik David Klobasa.

Ad 5.)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: komisija) je na 48. seji 20. 5. 2025 obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije v zvezi z zahtevami za posle financiranja z vrednostnimi papirji glede količnika neto stabilnega financiranja (v nadaljevanju: predlog stališča), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada Republike.

Komisija predlog stališča **podpira** (ZA 5, 0 PROTI).

* * *

Komisija je bila seznanjena s predlogom stališča, v katerem Slovenija podpira Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije v zvezi z zahtevami za posle financiranja z vrednostnimi papirji glede količnika neto stabilnega financiranja (v nadaljevanju: predlog uredbe).

Kot je bilo v predstavitvi pojasnjeno, predlog uredbe uvaja ciljno usmerjeno spremembo Uredbe (EU) št. 575/2013 v delu, ki se nanaša na zahteve za posle financiranja z vrednostnimi papirji v kontekstu količnika neto stabilnega financiranja. Ta količnik predstavlja ključni regulativni kazalnik dolgoročnega likvidnostnega tveganja, ki ga je razvil Baselski odbor za bančni nadzor kot odgovor na finančno krizo 2007–2008. Z navedenim kazalnikom se opravlja dolgoročno likvidnostno tveganje v bančnem sektorju. Opredeljen je kot razmerje med razpoložljivim in zahtevanim stabilnim financiranjem, izražen v odstotkih, in mora biti vseskozi enak ali višji od 100 % in je za banke v EU postal obvezen junija 2021.

Izračun količnika vključuje dodeljevanje posebnih bonitetnih faktorjev različnim finančnim inštrumentom na podlagi njihovih likvidnostnih značilnosti. Ti dejavniki odražajo tveganje, pripisano različnim sredstvom in obveznostim. Pri izračunu količnika EU trenutno kot prehodni ukrep do 28. 6. 2025 uporablja nižje faktorje za potrebno stabilno financiranje, zlasti za transakcije kratkoročnega financiranja vrednostnih papirjev, kot so na primer pogodbe o začasnem nakupu ali repo posli. Po

tem datumu naj bi začeli veljati višji bonitetni faktorji. Evropska komisija (EK) je na podlagi analize stanja na finančnih trgih ocenila, da je baselski pristop preveč konservativen, saj bi lahko povečal stroške financiranja in zmanjšal dejavnost ustvarjanja likvidnostnega trga v Evropi, zato je predlagala spremembo uredbe.

S spremembo uredbe bi trenutno prehodna, torej manj konservativna, zahtevna, stabilna razmerja financiranja za nekatere kratkoročne transakcije financiranja vrednostnih papirjev s finančnimi strankami postala trajna. Evropski bančni organ (EBA) bi na podlagi predloga vsakih pet let spremljal in poročal o vplivu teh sprememb na stabilnost finančnih trgov. EK za predlagane spremembe navaja naslednje razloge: povečanje faktorjev za potrebno stabilno financiranje za povratne repo pogodbe bi lahko zvišalo stroške financiranja in zmanjšalo likvidnost, zlasti na trgih državnih obveznic; druge jurisdikcije, kot sta ZDA in Švica, sta ohranile nižjo obremenitev teh transakcij, kar pomeni potencialno konkurenčno slabši položaj bank v EU; Baselski standard III neenotno obravnava repo in obratne repo posle, kar je za trg preveč konservativen pristop.

* * *

Komisija podpira predlog stališča, v katerem Slovenija podpira predlog spremembe uredbe, ker prispeva k ohranjanju likvidnosti trgov dolžniških instrumentov, zlasti državnih obveznic, krepi konkurenčnost in stabilnost evropskih kapitalskih trgov, omogoča bankam nadaljnjo podporo javnemu dolgu in znižuje stroške financiranja gospodarstva. Ob tem predlog ne ogroža finančne stabilnosti, saj vključuje mehanizem rednega nadzora in poročanja s strani EBA.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Bojan Kekec.

Sekretar
Rok Vodopivec

Podpredsednik
David Klobasa